

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09-05.01/076.00.1/ М/ОК7-2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

30 серпня 2023 р., протокол № 5

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

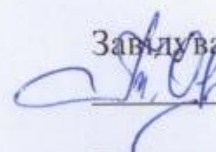

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління якістю товарів та послуг»

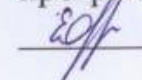
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, бізнесу та
маркетингових технологій
29 серпня 2023 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

 Тетяна ОСТАПЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Катерина ОРЛОВА

Розробник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових
технологій СВІТЛИШИН Ігор

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	-
		Лекції	
		16 год.	-
		Практичні	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	-
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить для денної форми навчання – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань та практичних навичок з управління якістю товарів і послуг для забезпечення ефективності діяльності в сфері підприємництва та торгівлі.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з управління якістю товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі;

- опанування здобувачами вищої освіти методичного інструментарію для оцінювання якості товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі;

- оволодіння навичками абстрактного мислення, оцінки й аналізу ситуації як щодо якості товарів і послуг, так і щодо управління якістю, розроблення пропозицій щодо удосконалення системи управління якістю для забезпечення ефективності діяльності в сфері підприємництва та торгівлі.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємництво та торгівля»:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

- комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння вести дискусію, формувати і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- уміння виступати на публіці, навички проведення презентації;

- керування часом: уміння справлятися із завданнями протягом

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 4

встановленого проміжку часу;

- гнучкість і адаптивність, уміння аналізувати ситуацію та орієнтування на вирішення проблеми;

- лідерські якості: уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- особисті якості: креативне мислення; етичність, чесність, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методичний інструментарій управління якістю товарів і послуг

Тема 1. Управління якістю товарів і послуг: сутність, значення, еволюція підходів (ІК; СК 3; ПРН 6)

1. Сутність і роль якості
2. Якість товарів і послуг: основні поняття, терміни та визначення
3. Процес управління якістю товарів і послуг
4. Еволюція підходів до управління якістю товарів і послуг

Тема 2. Методичний інструментарій оцінки якості товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі (ІК; СК 2; ПРН 8)

1. Показники якості товарів і послуг
2. Методи визначення показників якості товарів і послуг
3. Методи оцінки якості товарів і послуг

Змістовий модуль 2. Розроблення та запровадження системи управління якістю товарів і послуг

Тема 3. Контроль в системі управління якістю товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі (ІК; СК 2; ПРН 8)

1. Організація контролю якості товарів і послуг
2. Вибірковий контроль якості товарів і послуг
3. Статистичний контроль якості товарів і послуг

Тема 4. Управління якістю товарів і послуг на основі стандартів ISO

1. Міжнародні стандарти ISO (ІК; СК 3; ПРН 6)
2. Розроблення та запровадження системи управління якістю на основі стандартів ISO у сфері підприємництва та торгівлі
3. Життєвий цикл товарів і послуг у системі управління якістю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 5

Тема 5. Сертифікація товарів, послуг та системи управління якістю у сфері підприємництва та торгівлі (ІК; СК 2; ПРН 8)

1. Сертифікація товарів і послуг
2. Сертифікація системи управління якістю

Тема 6. Оцінка витрат на якість товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі (ІК; СК 3; ПРН 6)

1. Сутність та склад витрат на якість товарів і послуг
2. Взаємозв'язок витрат та рівня якості товарів / послуг
3. Оцінка й аналіз витрат на якість товарів і послуг для забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методичний інструментарій управління якістю товарів і послуг								
Тема 1. Управління якістю товарів і послуг: сутність, значення, еволюція підходів	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 2. Методичний інструментарій оцінки якості товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	16	4	3	9	-	-	-	-
Модульна контрольна робота 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	31	6	6	19	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Розроблення та запровадження системи управління якістю товарів і послуг								
Тема 3. Контроль в системі управління якістю товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 4. Управління якістю товарів і послуг на основі стандартів ISO	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 5. Сертифікація товарів, послуг та системи управління якістю у сфері підприємництва та торгівлі	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 6. Оцінка витрат на якість товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	16	4	3	9	-	-	-	-
Модульна контрольна робота 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	59	10	10	39	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	16	16	58	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 6

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методичний інструментарій управління якістю товарів і послуг			
1	Управління якістю товарів і послуг: сутність, значення, еволюція підходів	2	-
2	Методичний інструментарій оцінки якості товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	3	-
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>		5	-
Змістовий модуль 2. Розроблення та запровадження системи управління якістю товарів і послуг			
3	Контроль в системі управління якістю товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	2	-
4	Управління якістю товарів і послуг на основі стандартів ISO	2	-
5	Сертифікація товарів, послуг та системи управління якістю у сфері підприємництва та торгівлі	2	-
6	Оцінка витрат на якість товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі	3	-
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>		9	-
РАЗОМ		14	-

6. Завдання для самостійної роботи

Питання для самостійного опрацювання студентами

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та методичний інструментарій управління якістю товарів і послуг

Тема 1. Управління якістю товарів і послуг: сутність, значення, еволюція підходів

1. Управління якістю: соціальні аспекти
2. Управління якістю: екологічні аспекти
3. Управління якістю: економічні аспекти
4. Проблеми управління якістю та шляхи їх вирішення

Тема 2. Методичний інструментарій оцінки якості товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі

1. Експериментальний (реєстраційний) метод визначення показників якості: історичні аспекти та перспективи
2. Експертний метод визначення показників якості: історичні аспекти та перспективи
3. Соціологічний метод визначення показників якості: історичні аспекти та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 7

перспективи

4. Комплексний метод оцінки якості: історичні аспекти та перспективи

Змістовий модуль 2. Розроблення та запровадження системи управління якістю товарів і послуг

Тема 3. Контроль в системі управління якістю товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі

1. Проблеми та напрями поліпшення технічного контролю якості товарів/послуг
2. Проблеми та напрями поліпшення вибіркового контролю якості товарів/послуг
3. Проблеми та напрями поліпшення статистичного контролю якості товарів/послуг

Тема 4. Управління якістю товарів і послуг на основі стандартів ISO

1. Управління процесом постачання товарів відповідно до стандартів ISO
2. Управління процесом виробництва продукції відповідно до стандартів ISO
3. Управління процесом збуту (продажу) товарів відповідно до стандартів ISO
4. Управління процесом надання послуг (окремого виду послуг) відповідно до стандартів ISO

Тема 5. Сертифікація товарів, послуг та системи управління якістю у сфері підприємництва та торгівлі

1. Сертифікація продукції (окремого виду продукції)
2. Сертифікація послуг (окремого виду послуг)
3. Сертифікація системи управління якістю на прикладі виробничого підприємства
4. Сертифікація системи управління якістю на прикладі торговельного підприємства

Тема 6. Оцінка витрат на якість товарів і послуг у сфері підприємництва та торгівлі

1. Оптимізація витрат на якість товарів/послуг на основі застосування факторного аналізу
2. Оптимізація витрат на якість товарів/послуг на основі застосування методу нормування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 8

7. Індивідуальні (групові) завдання

Завдання 1

Оцінити якість конкретного виду товару (послуги) конкретного діючого підприємства у сфері підприємництва та торгівлі. Сформувати висновки за результатами оцінювання. Розробити та обґрунтувати пропозиції щодо покращення якості даного виду товару (послуги) в умовах досліджуваного підприємства. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

Завдання 2

Розробити програму контролю якості товарів (послуг) конкретного діючого підприємства у сфері підприємництва та торгівлі. Обов'язковими складовими елементами програми контролю мають бути: мета (цілі) та завдання контролю; критерії та методи контролю; строки (періодичність) проведення контролю; суб'єкти контролю; документована інформація за результатами контролю. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

Завдання 3

Оцінити діючу на конкретному підприємстві у сфері підприємництва та торгівлі систему контролю якості товарів (послуг). Сформувати висновки за результатами оцінювання. Розробити та обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення системи контролю якості товарів (послуг) в умовах досліджуваного підприємства. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

Завдання 4

Розробити для конкретного підприємства у сфері підприємництва та торгівлі програму запровадження системи управління якістю товарів (послуг) на основі стандартів ISO. Визначити кошторис витрат на реалізацію програми. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

Завдання 5

Оцінити діючу на конкретному підприємстві у сфері підприємництва та торгівлі систему управління якістю товарів (послуг). Сформувати висновки за результатами оцінювання. Розробити та обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення системи управління якістю товарів (послуг) в умовах досліджуваного підприємства. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

Завдання 6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 9

Розробити для конкретного підприємства у сфері підприємництва та торгівлі програму сертифікації (включаючи програму сертифікаційного аудиту) окремого виду продукції. Здійснити калькуляцію робіт для реалізації програми. Виконане завдання надіслати на корпоративну електронну скриньку або презентувати під час практичного заняття.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань) – Метод активного навчання (командна робота) – Методи самостійної роботи (вирішення завдань, проведення розрахунків)
ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання практичних завдань) – Метод активного навчання (командна робота) – Методи самостійної роботи (вирішення завдань, проведення розрахунків)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання практичних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Підсумковий контроль
ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, відповіді на проблемні запитання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 10

Результат навчання	Методи контролю
відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.	<ul style="list-style-type: none"> – Перевірка виконання практичних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Підсумковий контроль

10. Розподіл балів

Розподіл балів за видами робіт

Вид робіт	Кількість балів
Виконання практичних завдань	6 (в межах кожної теми)
Виконання самостійної роботи (домашніх завдань)	2 (в межах кожної теми)
Виконання індивідуального завдання	6 (за одне завдання)
Виконання модульної контрольної роботи	20 (за одну роботу)

Розподіл балів за темами

Поточний та модульний контроль										Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	IЗ 1	МК 1	T3	T4	T5	T6	IЗ 2	МК 2	
8	8	6	20	8	8	8	8	6	20	100

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 11

11. Рекомендована література

Основна література

1. Безродна С.М. Управління якістю: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей. Чернівці: ПВКФ «Технодрук», 2017. 174 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/2808c736-8f6a-43e4-9a0d-0e9ad78aa1b9/content>
2. Нікітенко О.М. Сучасні інструменти управління якістю: підручник. Харків : ХНУРЕ, 2019. 245 с. URL : <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/6298d4ab-bb04-4d4d-ba2a-77948d0b4ca8/content>
3. Нанка О. В., Антощенко Р. В., Кісь В. М. та ін. Загальне управління якістю: підручник . Харків: ХНТУСГ, 2019 р. 205 с.
4. Одарченко А.М., Одарченко Д.М., Одарченко М.С. та ін. Управління якістю товарів: навч. посіб. Х. : ХДУХТ, 2018. 270 с. URL : https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/8583/1/Navch_posib_Upravlin_yak_istyu_tovariv_2018.pdf

Допоміжна література

1. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>
2. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT). URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209001.pdf>
3. Світлишин І.І., Світлишина І.А. Теоретичні аспекти якості продукції. Актуальні проблеми економіки. 2022. № 9. С. 89-97. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/09/09.22._topic_-Ihor-I.-Svitlyshyn-Iryna-A.-Svitlyshina-89-97.pdf
4. Світлишин І.І., Світлишина І.А. Уточнення сутності категорії «якість» Актуальні проблеми економіки. 2022. № 10-11. С. 96-104. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/10/10.22._topic_Ihor-I.-Svitlyshyn-Iryna-A.-Svitlyshina-96-104.pdf
5. Стойко І.І. Стандартизація, сертифікація, метрологія: навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя. 2018. 212 с. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/25708>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 12

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів" (ДП "Укрметртестстандарт"). URL: <https://ukrcsm.kiev.ua>
2. Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 № 2735-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17#Text>
3. Закон України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» від 02.12.2010 № 2736-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17#Text>
4. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
5. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Інформаційні ресурси Освітнього порталу Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <https://learn.ztu.edu.ua>
7. Міжнародна організація стандартизації (International Organization for Standardization - ISO). URL: <https://www.iso.org>
8. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
10. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
11. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.